Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto

21.10.2024

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto 23.10.2024 klo 12.45

HE TAE 2025, Tilannekatsaus ampumaratojen määrästä ja kunnostuksesta (kirjallinen lausunto)
Neuvotteleva virkamies Maarit Nikander / sisäministeriö / talous- ja suunnitteluyksikkö

Tilannekatsaus ampumaratojen määrästä ja kunnostuksesta, HE TAE 2025

Yleistä

Hallitus esittää vuoden 2025 talousarviossa sisäministeriön pääluokkaan momentille 26.01.50 (Eräät avustukset, siirtomääräraha 2 v.) yhteensä 3 780 000 euroa. Määrärahasta ehdotetaan ampumaradoille yhteensä 1 milj. euroa investointiavustuksena turvallisuusviranomaisten pelastus- ja ammuntaharjoittelutoiminnan tukemiseen. Hallitus esittää määrärahaa kohdennettavaksi Ruutikankaan ampumaurheilukeskukselle.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Suomen meripelastusseura	238 000
Ålands Sjöräddningssällskap	12 000
Helsingin kaupunki, pelastajakoulutus	2 500 000
Todistajansuojeluohjelman mukainen sopeutumisavustus	30 000
Ruutikankaan ampumaurheilukeskus	1 000 000
Yhteensä	3 780 000

Hallitus esittää vuoden 2025 talousarviossa poistettavaksi vuoden 2024 talousarviossa kertaluonteisena myönnetyt avustukset ampumaradoille. Vuoden 2024 talousarviossa sisäministeriön pääluokkaan momentille 26.01.50 (Eräät avustukset, siirtomääräraha 2 v.) myönnettiin yhteensä 3 775 000 euroa määrärahaa, josta 1 400 000 euroa saa käyttää investointiavustusten maksamiseen turvallisuusviranomaisten pelastus- ja ammuntaharjoittelutoiminnan tukemiseen. Vuoden 2024 talousarviossa määrärahat on varattu kohdennettavaksi seuraavasti:

— 500 000 euroa Länsi-Suomen pelastusharjoitusaluesäätiölle Porin Luotitalo -hankkeeseen

— 300 000 euroa Hälvälän ampumaradan ampumaurheilua ja maanpuolustustyötä tukeviin investointeihin

— 300 000 euroa Lappeenrannan Muukon ampumaradan ampumaurheilua ja maanpuolustustyötä tukeviin investointeihin

— 300 000 euroa Ruutikankaan ampumaurheilukeskuksen ampumaurheilua ja maanpuolustustyötä tukeviin investointeihin

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö on tehnyt 1.10.2024 valtionavustuspäätökset investointiavustusten myöntämisestä em. ampumaradoille vuoden 2024 talousarvion mukaisesti. Sisäministeriön päätökset perustuvat ao. ampumaratojen sisäministeriölle toimittamiin hakemuksiin sekä niihin sisältyviin käyttösuunnitelmiin avustuksen käytöstä. Avustukset (yhteensä 1,4 milj. euroa) on maksettu ampumaradoille 1.10.2024 tehdyllä päätöksellä. Avustukset ovat käytettävissä ampumaurheilua ja maanpuolustustyötä tukeviin investointeihin vuosina 2024-2025. Avustuksen saajien tulee antaa selvitys valtionavustuksen käyttämisestä sisäministeriölle viimeistään marraskuussa 2025.

Muuta

Valtionavustuksia ampumaradoille myöntävä viranomainen

Sisäministeriö pitää ongelmallisena, että sisäministeriön hallinnonala (poliisi) toimii ampumaratojen ampumarataluvan myöntäjänä sekä ratojen turvallisuutta valvovana viranomaisena, ja samanaikaisesti myöntää radoille valtionavustuksia.

Edellä olevan perusteella sisäministeriö katsoo, että ampumaratoja koskevia investointiavustuksia ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää sisäministeriön pääluokkaan (eikä sisäministeriön tulisi jatkossa toimia ampumaradoille valtionavustuksia myöntävänä viranomaisena).

Ampumaratojen toiminnan turvaaminen ja uusien ratojen perustamisen edistäminen

Hallitusohjelman tavoitteena on turvata Suomen ampumaratojen toiminta ja edistää uusien ampumaratojen perustamista.

Muiden kuin Puolustusvoimien hallinnoimia ampumaratoja on nykyisin käytössä noin 670. Ampumaratojen määrä Suomessa on vähentänyt selvästi viime vuosikymmeninä. Vielä 1990-luvulla Suomessa oli arviolta 2 000 - 2 500 ampumarataa. Hallitusohjelman mukaisena tavoitteena on, että Suomessa olisi noin tuhat ulkoampumarataa vuosikymmenen loppuun mennessä. Painopiste on kivääriratojen ja toiminnallisten ratojen riittävässä määrässä koko maassa.

Sisäministeriö on kesäkuussa 2024 asettanut hankkeen, jonka tehtävänä on arvioida hallitusohjelmakirjausten mukaisesti tarpeet Suomen ampumaratojen toiminnan turvaamiseksi ja uusien ampumaratojen edistämiseksi ja toteuttaa siihen liittyvät lainsäädäntömuutokset. Hankkeen toimikausi on 1.6.2024 - 30.9.2025. Hankkeeseen osallistuvat sisäministeriön lisäksi ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö sekä puolustusministeriö.

Sisäministeriö katsoo, että hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi keskeisintä on ampumaratalupaprosessin nopeus, edullisuus ja ennustettavuus. Valtionavustukset ja yksityinen rahoitus eivät riitä ampumaratojen toiminnan turvaamiseen ja uusien perustamiseen, jos ympäristöluvan saaminen ampumaradalle on jatkossakin yhtä epävarmaa kuin se nyt on. Jotta ampumarata on mahdollista perustaa ja toimintaa ylläpitää, prosessi ampumarataluvan saamiseksi tulee saada nopeaksi, edulliseksi ja ennustettavaksi.

Mahdolliset taloudelliset tai muut resurssit tulisi sen vuoksi osoittaa hankkeille, joilla nykyistä asiantilaa pyritään parantamaan. Tällaisia ovat esimerkiksi Suomen Ampumaurheiluliiton ampumaratojen ympäristölupahanke ja sisäministeriön ampumaratahankeen tuloksena mahdolliset käynnistettävät lainsäädäntöhankkeet.